

pochybnosti, a **řídít se tím**; **poslouchat něco**, něčoho a být zcela přesvědčen o pravdivosti n. závažnosti předkladáno; (někdy ironicky.) **dogmaticky, nekřesťanly věřit**. ♦ Slovo **boží** (= kázání, text bible) je pro většinu ne-**použitelné**, pravda. □ S dát na něčí slova **A** nevěřit, být j. nevěřit Tomáš, myslet si o něčem své, nebrat to vážně, vzít něco cum grano salis **Cf** sežrat něco i s chlupama, spolknout to i s navijákem

● **A** take sth as gospel, I have blind faith in so. N 'etw für bare Münze annehmen, an etw/jn glauben w. an das Evangelium **F** croire c. parole d'évangile **R** верить (кому-то) к. бору

je° tam° rámus/křik, že není° slyšet vlastního slova

(kol; nepřizn, důraz) 0 I. V: ot, neg, pas, imp, imp neg; 2. V: ot, poz, pas, imp, imp neg (V místnosti plné lidí, kteří nekoordinovaně mluví n. pracují, n. v místnosti plné fungujících přístrojů, strojí apod., obv. jako státnost mluvícího n. posluchačů: je tam příliš velký, nepřijemný a zmatený hluk, hovor, křik ap. □ S hlučný. (je tam) křik j. na jarmarku, hlava mi z toho jde klelem **A** ticho, (je tam) ticho j. v hrobě kostele **Cf** rušný, je tam j. o pouti; nevim, kde mi hlava stojí; mluvit jeden přes druhého

● **A** it's (I) Bedlam, I there's so much noise you can't hear yourself think/speak **F** un bruit, qu'il est impossible de s'entendre **R** шум/галдеж/крик к. на базаре

zářít°/svítit° j. (sarm) slunce (knž; expr, přizn, důraz) 0 ot, neg, pas, imp neg; 1 též: 1. a. 2. sg a pl; 2 též: 1. sg, pl (Předmět, vzl. lesklý, jakožto světlý zdroj, dráhý kámen n. šperk jakožto předmět obdivu, popř. i člověk svým učem, moudrostí ap. jakožto vzor.) 1. sáhně a nápadně zářit, blýskat se ap. a okouzlovat tak pozorovatele; 2. vyníkat nad jiné a sáhně něčoho přitahovat n. ovládnout a plnit tak jistotu a radostným optimismem. □ S1 svítit, třpytit se, zářit, až oči přecházejí; třpytit se j. zlato **A** 2 ne-**uspět**, splasknout j. mydlova bublina, ztratit glanc **Cf** I lesknout se, lesknout se j. drahokam **Cf** 2 mít glanc/šmrnc, nedostupný vzor, ten je bez konkurence, je to jasná jednička, nikdo mu nesaáh ani po kotníky

● **A** (dazze); be I. a ray of sunshine N glühen w. die Sonne, (strahlen) **F** être rayonnant **R** сиять к. звезда во мраке ночи

to je jisté j. (že je) slunce na nebi to je zcela jisté, pravdivé

to je nad slunce jasnější/jasný (neutr – kol; důraz) 0 ot, neg, pas, imp, imp neg, kond, fut, 1. a. 2. sg a pl (Čin n. chování něčoho,jev, vývoj situace ap. jako důstředk přímo vyplývající z daných premis, předchozích faktů, ap., obv. v kontextu k postív n. nechapavosti druhého.) je to zcela logické, zřejmé, popř. takto nutné; je to úplně prosté, jednoduché a bez nejasností; je to zcela samozřejmé, očividné. To je nad s. j., že se to muselo stát. Já jsem vám to přece hned říkal! □ S jasný, to je jasné j. fakta, to je j. houska na krámě **A** nemá to hlavy ani paty, být z něčoho jelen/tumpachovej, to je pro mě španělská vesnice, aby se v tom prase vyznalo/čert vyznal **Cf** to dá rozum, to je nabíledni, leží to před námi j. na dlani

● **A** it's as plain as a pikestaff, it's as clear as daylight N 'das ist sonnenklar **F** c'est clair c. le jour **R** ясно к. (божий) день

[je° to tak] j. že je slunce na nebi/nade mnou/nad námi

(neutr; důraz, říd) 0 ot, neg, imp, imp neg, kond, fut, 1. a. 2. sg a pl (Fakt, událost, souvislost jeví, osob ap. v očích posluchače nepravidelná, nevěrohodná, avšak mluvčím (polo)stannostně potvrzovaná; je to opravdu tak, skutečně je to pravda, opravdu mi to věřte. Viděl jsem je tam spolu stát, j. že je s. nade mnou. Byli to určitě oni. Nemohl jsem se mylit. ♦ Výraz se obv. užívá bez stálé levé strany, místo ní může stát libovolné označení, tvrzení, zdůrazňované pravou stranou, zapřísaháním. □ S jistý, jako že je bůh nade mnou, na mou duši. **A** všesť někomu buřky na nos, tahat něčoho za nos/fusekli, to jsou těšiska jablčka, hrát to na něčoho **Cf** na to můžeš vzít jed, dám na to ruku do ohně, dám na to krk, pravda pravdoucí

● **A** it's as sure as eggs is eggs, it's as sure as my name's XY **F** '(c'est) aussi sûr que je m'appelle XY **R** к. бог свят

usmívat se° j. sluníčko/slunce

(neutr; přizn, říd) 0 ot, neg, pas, imp, imp neg, 1. sg a pl (Člověk v důsledku optimistické, dobromyslné povahy, popř. dobré, radostné nálady.) má velmi milý, příjemný a široký upřímný úsměv (a nechtěné tak těšit i ostatní). ♦ Var. slunce je řídka. □ S usmívat se j. měsíček, být v dobré náde, hledět vesele na svět **A** bruchet, dívat se, mračit se, koukat j. kakabuch, bruchet j. medvěd, koukat j. suva z nudli, být špatně naložený, není mu do smíchu **Cf** být dobré mysli, vstávat s veselou, celý svět se na něho směje

● **A** 'wear a sunny smile N lächeln w. die (liebe) Sonne **F** 'avoir un sourire radieux/

éclatant **R** улышаться к. ярное солнышко

být° (takový) j. se sluší a patří (neutr; přizn, důraz) 0 ot, neg, pas, imp, imp neg Nom něčoho/něco j. se s. a p. Adj nějaký j. se s. a p.

(Předmět n. člověk potřebnou vlastností z hlediska účelu a ve vztahu k předstávě, měřítkům mluvčích, obv. konvenčním, tradicím.) být tak plně vhodný a náležitý; zcela tak, tou stránkou uspokojovat, odpovídat požadavkům, potřebě. ♦ Často se užívá parenteticky; adj. může stát až na konci výrazu. □ S pořádný, být nějaký j. náleží **A** stojí pod psa/vší kritiku; je to dobré, ale do burty; ležt někomu na nervy **Cf** to je bez konkurence, padnout někomu do noty, to je jedna básně, je to j. noha

● **A** 'be right and proper **F** être (très) c. il faut **R** к. слелер

udělat°/dělat° něco j. se sluší a patří

(neutr; přizn, důraz) 0 neg, imp neg (Člověk ve vztahu k pracovnímu úkolu, roli, funkci apod., popř. i chování, z hlediska tradiční zvykové představy a měřítek.) (u)dělat něco, provádět něco, chovat se zcela vhodně, obvykle a plně tak uspokojovat, vyhovoat požadavkům n. potřebě. ♦ Často se užívá parenteticky. □ S udělat, udělat něco j. náleží **A** udělat něco pod psa/pod vší kritiku, dát něčemu na frak, dělat něco levou zadní, vzít něco hopem, má to ránu, stojí to za starou bačkoru/belu **Cf** to je jedna básně, je to j. noha, udělat něco ke vši spokojenosti

● **F** faire qch c. il faut **R** к. слелер

dělá j. když neslyší n. dělá j. by neslyšel víz

dělá j. když nevidí/neslyší

je tam lidí j. smeti je tam velké množství lidí

mít° děti j. smeti/kuzelek

(kol; důraz) 0 ot, neg, pas, imp, imp neg, kond, fut Verb to je d. j. s. (Rodič, rodina.) mít mnoho n. víc dětí, než je obvyklé. Řým zesiluje spojení významově i formálně. □ S mnoho, mít děti j. kvítí **A** opuštěný, osamělý, být (sám) j. kůl v plotě **Cf** přibývat, přibývá jich j. hub po deseti, žítiv mnoho krků, mít se co ohánět

● **A** 'have kids galore N Kinder w. die Orgelpfeifen haben **F** 'avoir des enfants en pagaille/à la pelle **R** (иметь) детей мал мала меньше, [у него] куча детей

mít peněz j. smeti víz mít peněz j. želez

je° toho° jich° j. smeti

(kol; důraz) 0 ot, neg, imp, imp neg (O drobných věcech, úrodě ovoc ap., hojnost, popř. takový nadbytek, že není třeba vůbec seřádat, popř. i o lidech z hlediska jejich použitelnosti, potřeby.) je toho, jich spousta, mnoho. Tyhle kytky nejsou žádná vzácnost. □ S je toho j. s. bezmála na každé mezi. □ S mnoho, je toho j. když naseje, je toho j. hnoje **A** málo, je toho j. z apatyky, je toho pomálu, kde nic tu nic, ani co by se za nehot věšlo **Cf** je toho habaděj, mít něčoho celó hromady; je toho požennané, roztrh so s tím/s mámi pytel

● **A** I there's tons of it, I there's hundreds of them. N das ist w. gesät **F** il y en a en pagaille/à la pelle **R** полным-полно, гыма-гымуца, много к. грибов после дождя/в лесу

je° to tu° j. na smetišti

(kol; hanl, říd) 0 ot, neg, imp (V místnosti, často ve funkci improvizované skladiště, popř. málo užívané.) je to tu chaoticky plné velkého množství různých věcí, popř. i spíny; vše je to zmateně přetřeno, neuklizené n. nečistě položené. Nechápu, jak můžeš žít v takovém nepořádku a špině. Je to tu j. na s. □ S nepořádný, je to bordel j. v tanku, je to tu j. v chlívě **A** je tam pořádek j. na vojně, byt j. klícka **Cf** každý sem chodí j. do chlíva, je to tu patě pros devátě, je to bez ladu a skladu, je to tu j. po boji

● **A** the place is I. a tip/pigsty N (das ist hier ein Saut stall) **F** '(c'est une vraie porcherie)

R здесь к. в хлеву

čekat° na něco/něčoho j. na (boží) smilování°/(boží) slitování°/spasení

(kol; důraz) 0 ot, neg, pas, imp (Člověk, obv. v nouzi, kritické situaci n. velmi nedočkavý věci, druhému n. silbené pomoci, jejichž příchod jeho situaci zlepšit n. mu umožnit další činnost, někdy i vzhledem k neovlivnitelné šťastné náhodě, adalosti ap.) velmi dlouho a toužebně n. netrpělivě, nervózně něco, někoho očekávat; být již velmi netrpělivý. Konecem měšice býval už úplně bez peněz a na výplatu čekal j. na b. s. ♦ Těž var. ... j. na smilování/slitování boží. □ S trpělivý j. ovečka/beránek, to by mi mohlo být ukradený, nechat všechno plavat, mávat nad něčím rukou **Cf** netrpělivý; nervózní, být j. na skřepci, sedět j. na špendlíkách, pítu ho páli pod nohama, mít nervy v kýblu, nemít stání

● **A** (be badly in need/want of sth) N auf etw warten w. auf die Erlösung **F** attendre qch c. le salut/messie